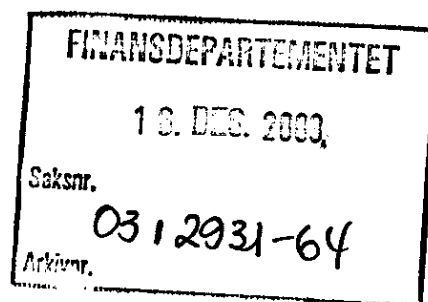

GS
GS000275

Oslo, 12. desember 2003

Det kgl. Finansdepartement
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
03/2931 FM EDK

Vår ref.
/

Høring – NOU 2003:23 Evaluering av regnskapsloven – merknader fra Norges Rederiforbund

Det vises til Finansdepartementets høringsbrev av 17. september 2003, NOU 2003:23 Evaluering av regnskapsloven.

1. Generelle merknader

Regnskapslovutvalget la 15. august 2003 frem NOU 2003:23 Evaluering av regnskapsloven. Bakgrunnen for utredningsarbeidet er Stortingets vedtak 19. juni 1998 om at regnskapsloven skulle evalueres etter tre regnskapsår, og den internasjonale utviklingen som har funnet sted på regnskapsområdet i perioden.

Norge er etter EØS-avtalen forpliktet til å gjennomføre ny EF-rett som er av betydning for det indre marked. Rådet og Europaparlamentet vedtok 19. juli 2002 forordning om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, IAS-forordningen. Forordningen innfører en ufravikelig plikt til å benytte internasjonale regnskapsstandarder (IAS/IFRS) for børsnoterte selskapers konsernregnskap fra 2005.

Det er i tillegg vedtatt tilpasning av EFs regnskapsdirektiver (fjerde og syvende selskapsrettsdirektiv) til IAS-rapportering. Gjennomføringen av disse direktivene i norsk regnskapsrett vil få betydning for andre regnskap enn konsernregnskap for børsnoterte foretak.

Norges Rederiforbund støtter hovedtrekkene i utformingen av ny norsk regnskapsregulering. Vi vil i det følgende gi merknader til de av forslagene som har særlig betydning for norsk skipsfartsvirksomhet. Nummereringen av punktene nedenfor følger skjemaet for utfylling av høringssvar.

2. Norsk regnskapsregulering

Etter utvalgets forslag vil norsk regnskapsregulering fortsatt prinsipielt befinne seg på tre nivåer; regnskapslovens nivå, forskriftsnivået og nivået for regnskapsstandarder ved et standardsettende organ.

Utvalget legger opp til at regnskapsloven er en rammelov, som ikke skal hindre bruk av IAS/IFRS utenfor IAS-forordningens område. Alle vurderingsprinsipper i IAS/IFRS skal således som hovedregel være tillatt.

Norges Rederiforbund anser videreføringen av de ulike nivåer innenfor regnskapsretten som riktig og fleksibel. Videre medfører tilpasningen av regnskapsloven til bruk av IAS/IFRS også i selskapsregnskapet en lettelse for regnskapsbrukerne. Selskapene vil i større grad kunne benytte like prinsipper både i selskapsregnskapet og konsernregnskapet.

Innføringen av pliktig bruk av internasjonale regnskapsstandarder for konsernregnskapet til børsnoterte foretak reiser en særegen problemstilling for norsk skipsfart. Denne knytter seg til regnskapsføringen av utsatt skatt for rederibeskattede selskaper. Problemstillingen oppstår som en direkte følge av at norsk skipsfartsvirksomhet har en tonnasjeskatteordning som sterkt avviker fra tonnasjeskattesystemene i Europa.

Den norske tonnasjeskatteordningen er bygget rundt et system med utsatt beskatning av inntekter fra skipsfart. Andre lands tonnasjeskattesystemer har et endelig skattefritak som ikke gir opphav til en utsatt skatteforpliktelse som må føres i balansen.

Den norske standarden om resultatskatt, NRS (F) Resultatskatt, gir adgang til en nåverdiberegning av utsatt skatt knyttet til fremtidige utbytteutdelinger og uttrekken for selskaper innenfor den norske rederibeskatningen. Tilsvarende gjelder for konserndannelse, fusjon og skattefrie overføringer mellom selskaper. Etter IAS 12 og IAS 22 må skatteforpliktelsen føres til nominelle verdier.

For norske rederier blir avviket mellom NRS (F) Resultatskatt og IAS 12/IAS 22, som ved det nye regnskapsregimet vil regulere regnskapsføringen av utsatt skatt, særlig krevende.

Dersom standarden om IAS 12/IAS 22 innføres uten tanke på de, i europeisk sammenheng, spesielle vilkår som gjelder for tonnasjebeskatning i Norge, vil norske rederier få en forverret konkurransesituasjon. Rederiene vil bli mindre

attraktive investeringsobjekter gjennom lavere prising, samt at det vil bli vanskeligere både å reise egenkapital og lånekapital. Det er liten forståelse blant utenlandske investorer og långivere for denne virkningen av skatteutsettelsen i det særnorske tonnasjeskatteregimet.

Bruk av nominelle verdier kontra nåverdier vil ikke få betydning for selskaper som opererer innenfor andre europeiske tonnasjeskattesystemer, da disse systemene ikke er skatteutsettende og således ikke gir opphav til utsatt skatt.

Etter Rederiforbundets syn bør det derfor arbeides for at det innenfor IAS 12/IAS 22 gis adgang til en nåverdiberegning tilsvarende den som gjelder i NRS (F) Resultatskatt. Imidlertid er det mest nærliggende og formålstjenelige at det gjennomføres en endring i det norske tonnasjeskattesystemet slik at dette kommer på linje med de europeiske ordningene.

Når det gjelder spørsmålet om organiseringen av regnskapsstandardene utenfor IAS-forordningens områder vil det fremdeles, slik som utvalget påpeker, være behov for norske regnskapsstandarder for de foretak som faller utenfor forordningens område. De norske standardene skal imidlertid utvikles slik at de vil være i tråd med de internasjonale regnskapsstandardene. Etter Rederiforbundets syn er dette en riktig vei å gå.

Imidlertid vil det, slik utvalget også påpeker, være enkelte spesielle norske forhold som må ivaretas ved en tilpasning av standardene til IAS/IFRS. Utvalget presiserer at dersom spesifikke norske forhold tilsier det, må det være adgang til å velge andre metoder i standardene. Etter Rederiforbundets syn bør det utenfor IAS-forordningens område således være adgang for norske rederier til fortsatt å kunne føre utsatt skatt i tråd med NRS (F) Resultatskatt.

4. Kontroll med finansiell rapportering – innføring av en håndhevingsordning

I forbindelse med innføringen av IAS-forordningen er nasjonalstatene pålagt å etablere et regnskapstilsyn som skal påse at regnskapene avlegges i henhold til IAS/IFRS-standardene.

Flertallet i Regnskapslovutvalget går inn for at den operative utførelsen av tilsynet legges til Oslo Børs, som en videreføring og utvidelse av Børsens eksisterende regnskapskontroll og kontroll med selskapenes overholdelse av informasjonsplikten. Kredittilsynet foreslås å være overordnet organ. Et mindretall i utvalget foreslår at den operative utførelsen også legges til Kredittilsynet, og at det ikke etableres noe overordnet organ.

Når det gjelder valg av tilsynsmyndighet, taler en rekke forhold for at det bør bygges videre på Oslo Børs' erfaring og kompetanse. Børsen har i dag den fortløpende kontrollen med selskapenes overholdelse av informasjonsplikten, og en tilrettelegging av Oslo Børs som tilsynsorgan vil være en videreføring av en velfungerende ordning.

Videre har Oslo Børs en markedsnærhet og faglig kompetanse som vil sikre en tilsynstjeneste med høy kvalitet, samt en uavhengighet som vil gi tilstrekkelig fokus på kontrolloppgavene. For å kunne kontrollere selskapenes etterlevelse av informasjonsplikten vil det være nødvendig med en høy regnskapsfaglig kompetanse, også i forhold til IAS/IFRS. Med de kontrollplikter som påligger Oslo Børs er institusjonen et naturlig utgangspunkt ved valg av tilsynsmyndighet.

Dersom man ikke viderefører og utvikler Oslo Børs sin rolle som tilsynsmyndighet i forhold til IAS-forordningen, vil det kunne medføre en fjerning av sentrale børsfunksjoner. Dette vil igjen undergrave Oslo Børs som selvstendig markeds plass og i ytterste konsekvens føre til en flytting av handelen, med den betydning dette måtte ha for norske bedrifters tilgang på risikovillig kapital.

Rederiforbundet er sterkt engasjert i spørsmål som har betydning for den private kapitaldannelsen i landet. Etter vårt syn er en velfungerende og sentral børsfunksjon en vesentlig forutsetning for en styrking av det private eierskap og en forskyvning av sparingen fra staten og til husholdningene.

7. Almennelige bestemmelser i regnskapsloven

Regnskapslovutvalgets flertall legger frem forslag om at regnskapsloven endres slik at de regnskapspliktige kan velge å avlegge årsregnskapet (selskapsregnskapet og konsernregnskapet) i funksjonell valuta eller i norske kroner.

Norges Rederiforbund støtter flertallets posisjon. Rederidrift er en internasjonal virksomhet, og har tradisjonelt foregått i en dollarøkonomi.

Med økende internasjonalisering av norske selskaper, vil det i stadig større grad også for andre næringer og virksomheter være behov for å føre regnskapet i funksjonell valuta. Når det vesentligste av konsernets virksomhet foregår i andre valutaer enn norske kroner, vil et regnskap basert på den funksjonelle valutaen gi et riktigere bilde av det reelle økonomiske resultatet i denne virksomheten.

Videre er det positivt at det også åpnes for at årsberetningen kan avlegges på annet språk enn norsk.

30. Skattemessige forhold

Utvalgets forslag til nye vurderingsregler vil kunne medføre endringer i verdsettelsen av en rekke balanseposter, noe som igjen kan påvirke beskatningen. Imidlertid har utvalget forutsatt at de foreslåtte endringer i regnskapsloven ikke skal påvirke beskatningen av den enkelte regnskapspliktige. I avsnitt 21.9.5 berører utvalget spesielt forholdet til det norske tonnasjeskattesystemet.

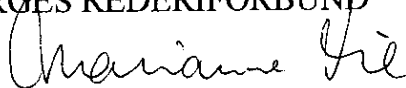
For rederier innenfor tonnasjeskatteordningen tar den skattemessige behandlingen utgangspunkt i regnskapsmessige balansestørrelser både ved beregning av tillegg

for høy egenkapital og gjeldsrentefradraget. En endring i vurderingsreglene vil dermed få betydning for rederienes beskatning.

Regnskapslovutvalget anbefaler at det foretas en nærmere vurdering av de spesielle problemstillingene knyttet til selskaper innenfor tonnasjeskatteordningen, og at dette følges opp av Finansdepartementet.

Da disse spørsmålene kan få betydelige konsekvenser ved skattleggingen av norske rederier, ønsker Rederiforbundet, i tillegg til den ordinære høringsrunden, en dialog med Finansdepartementet om konsekvensene av eventuelle endringer i regnskapsloven.

Med hilsen
NORGES REDERIFORBUND

Marianne Lie
Adm. direktør

Kopi:

Nærings- og handelsdepartementet